

เครื่องมือวัดและประเมินผลความสามารถและทักษะ
“การเขียน”
(ฉบับนักเรียน)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕
ภาคเรียนที่ ๒

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

การเขียนย่อความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนย่อความจากเรื่องที่กำหนดให้ โดยเขียนตัวบรรจงครึ่งบรรทัด
ใช้เวลา ๕๐ นาที

ครอบครัวไทย

สังคมไทยเป็นสังคมที่ใช้ระบบการนับญาติทั้งสองฝ่าย คนคนหนึ่งจะนับญาติทั้งฝ่ายบิดาและมารดา นั่นคือนับรวม ปู่ ย่า ตา ยาย พี่น้องของปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา เป็นเครือญาติ พี่น้องทั้งหมด อย่างไรก็ตาม ในสังคมไทยโดยทั่วไปมีแนวโน้มที่เน้นทางมารดา ทั้งนี้เพราะกฎเกณฑ์ในการตั้งบ้านเรือนในสังคมไทย โดยทั่วไปทุกภาคนิยมให้หนุ่มสาวที่เพิ่งแต่งงานใหม่อาศัยในบ้านบิดามารดาของฝ่ายหญิง ซึ่งในภาษาพูดเรียกว่า “แต่งงานลูกเขยเข้าบ้าน” แบบแผนที่ยึดถือปฏิบัติโดยส่วนใหญ่ในอดีต คือ เมื่อลูกสาวคนโตแต่งงาน หนุ่มสาวก็จะอาศัยอยู่กับพ่อแม่ของฝ่ายหญิงสักระยะหนึ่ง โดยฝ่ายชายจะช่วยพ่อตาแม่ยายทำงาน ถือเป็นกรให้แรงงานแก่ฝ่ายเจ้าสาว ซึ่งมีลักษณะคล้ายสินสอดที่มอบให้พ่อแม่เจ้าสาว ในทางภาคเหนือถือว่าการให้แรงงานเช่นนี้เป็นการตอบแทนบรรพบุรุษทางฝ่ายหญิงที่ดูแลมาจนเติบโตใหญ่ ต่อเมื่อลูกสาวคนที่สองแต่งงานและพาสามีเข้ามาอยู่ในบ้าน ลูกสาวคนโตและลูกเขยคนโตจะย้ายออกไป ซึ่งอาจจะ “ออกเรือน” ไปสร้างบ้านใหม่อีกหลังต่างหาก แต่อยู่ในบริเวณเดียวกันกับบ้านพ่อแม่ เมื่อลูกสาวคนที่สามแต่งงาน ลูกสาวคนที่สองและเขยคนที่สองก็จะย้ายครอบครัว “ออกเรือน” ไปทำเช่นเดียวกันตามธรรมเนียมไทย เมื่อลูกสาวคนเล็กแต่งงานและพาเขยเล็กเข้ามาอยู่ในบ้าน ลูกสาวคนเล็กก็จะมีหน้าที่ดูแลพ่อแม่ในยามแก่เฒ่า ส่วนลูกหลานที่เติบโตมาจะใกล้ชิดสนิทสนมกับยายมากกว่าย่า และสนิทกับน้าซึ่งเป็นน้องของแม่มากกว่าอา ซึ่งเป็นน้องของพ่อ จึงเป็นลักษณะของเครือญาติที่เน้นมาทางมารดา แต่ในบางสถานการณ์ที่ครอบครัวไม่มีลูกสาวมีแต่ลูกชายเพียงคนเดียว ทางพ่อแม่ของฝ่ายชายก็พยายามแต่งสะใภ้เข้าบ้าน เพื่อที่จะได้มีลูกคอยดูแลในยามแก่เฒ่า หรือในกรณีที่ฝ่ายชายร่ำรวยกว่ามากก็อาจจะอยากให้ฝ่ายหญิงมาอยู่กับครอบครัวพ่อแม่ของฝ่ายชายแทน

กลุ่มครอบครัวเครือญาติที่ประกอบด้วยครอบครัวพี่สาวน้องสาว อย่างน้อย ๒ - ๔ ครอบครัวนั้น มักจะมีบทบาทช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกัน เช่น งานในเรือกสวน ไร่ นา งานบวช งานแต่ง งานศพ งานขึ้นบ้านใหม่ สมาชิกในกลุ่มเครือญาติเดียวกันก็จะมาช่วยกัน ในยามทุกข์ยากกลุ่มครอบครัวญาติสนิทนั้นก็จะเป็นที่พึ่งพากัน จึงนับว่ากลุ่มครอบครัวเครือญาติเป็นกลุ่มคนที่เป็นหลักสำคัญในวิถีชีวิตของชาวไทย

(บทความเรื่อง ครอบครัวไทย ผู้เขียน ทรศनिया กัลยาณมิตร
จากสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนฯ เล่มที่ ๒๒ พ.ศ. ๒๕๔๐ หน้า ๒๐๐ - ๒๐๒)

